

17. LECKE: AZ ALAP A LEGFONTOSABB: PÉLDÁZAT A KÖSZIKLÁRA ÉPÍTETT HÁZRÓL

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Joachim Jeremias: Jézus példázatai, Kálvin Kiadó, Budapest, 1990; Anton Steiner: Példabeszédek, PPRKHA, Budapest, 1991; Eduard Schweizer: Das Evangelium nach Matthäus, Göttingen, 1986; Keresztyén Bibliai Lexikon, Kálvin Kiadó, Budapest, 2000)

Kortörténeti háttér:

A házak alapját hegyvidékeken fejtett terméskövekből építették Júdeában. Mivel ez drága építőanyag volt, ezért a házak falát napon szárított vályogtéglából építették. Ezek a falak nem voltak annyira tartósak, különösen háborúk után vált sok ház lakhatatlanná.

Igemagyarázat:

Ezzel a példázattal végződik a Hegyi Beszéd. Két különböző alapra épített házról van szó. Azon múlik minden, hogy hogyan választja meg az ember az alapot, amire a házat felépíti. Ez az alap, amiről a példázat beszél: Jézus szavai. Jézus kihangsúlyozza, hogy nem elég hallani ezeket a szavakat, amelyek a szájából elhangzottak, hanem meg is kell azokat tenni. A két ház között a különbség nem látható mindaddig, amíg olyan nem történik valami, ami veszélyezteti az alapot. Akkor viszont mindenre fény derül. Párhuzamba állítható ez a példázat Nőé történetével: „*Mert amiképpen azokban a napokban, az özönvíz előtt, ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen addig a napig, amelyen Nőé bement a bárkába...*” (Mt 24,38)

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Alapvetően a példázatok nehezen megfoghatók azon diákok számára, akik még nem tudnak elvontan gondolkodni. Az ötödik osztályosok többségére is jellemző. A kösziklára épített ház példázata viszont szemléletes és életszerű – így konkrét szituáción keresztül rámutathatunk az alapozás és az alap fontosságára. A gyerekek számára saját életükből jól megközelíthető példa lehet még pl. a tanulás. Ha nem tanulja meg egy nyelv alapjait, akkor nem tud azon a nyelven beszélni. Vagy, ha nem tanul meg összeadni és kivonni, akkor később nehezebb matematikai dolgokat sem fog tudni, de pl. nem tud a boltban sem segítség nélkül vásárolni. Akinek kisebb testvére van (pl. egészen kicsi baba vagy óvodás), ott kérhetjük, hogy emlékezzenek vissza arra, hogyan tanult meg a testvére járni/beszélni. Miket mondott ki először.

Fontos, hogy segítsünk a tanulóknak megtalálni a párhuzamot a saját életük és a példázat között, melynek lehetősége, ha a saját életüket, mint házat képzelik el. Kreatív gyerekek esetében megkérhetjük őket arra is, hogy képzeljék el a saját házukat. Milyenben szeretnének lakni majd. Hogyan nézne ki a ház (akár le is rajzolhatják, vagy csak mondják el egészen részletesen). Valószínűleg többségében a gyerekek nem beszélnek a ház alapjáról, mivel természetesnek veszik, hogy van. Erre való rámutatás jó átvezetés lehet arra, hogy a mi életünknek is kell lennie egy ilyen alapjának, ami átvitt értelemben szilárd alapként az Isten Igéje lehet.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni segítséggel a kősziklára épített ház példázatát. ○ Tudja segítséggel értelmezni a példázatot. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét: Máté 7,21 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja önállóan értelmezni a tankönyvi szöveg alapján, a kősziklára épített ház példázatát, annak szimbolikáját. ○ Tudja önállóan értelmezni és memorizálni a lecke Igéjét: Máté 7,21

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT

Fő hangsúly: Jézus tanítása alapja az életünknek

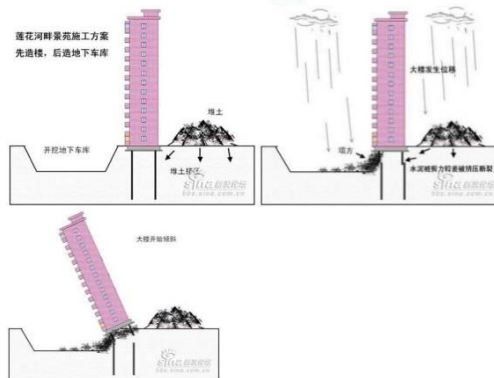
Kognitív cél: A példázat képének és üzenetének korosztályi szintű megértetése.

Affektív cél: Annak a megéreztetése, hogy Jézus erős és biztos alap lehet az életünk számára.

Pragmatikus cél: A jézusi tanítások alkalmazásának segítése a mindennapokban (Tudja önmaga számára meghatározni, hogy miért biztos alap Jézus tanítása.)

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	1. Egy modern és egy Jézus korabeli ház összehasonlítása. (TK 65. o.) vagy Beszélgetés egy újságcikk alapján:	Könyv Közös beszélgetés vagy csoportmunka

„Eldőlt egy emeletes ház Kínában!” Vajon mi volt a hiba? Az újságban megjelent képek segítségével te is megfejtheted, hogyan történhetett ez a hihetetlen katasztrófa. Szerencsére senki nem sérült meg, mert a lakók még nem költöztek be a vadonatúj házba.

Segítség a példázat képének megértésében

Feldolgozási javaslat

- 1. Beszélgetés a bibliai történetről**
- Miért volt okos, aki sziklára épített?
  - Mivel nem számolt a bolond házépítő?
  - Miért kevés Jézus tanítását csak hallgatni?

	<p>Miért fontos, hogy valaki cselekedje azt, amit Jézust tanít? Te melyik jézusi tanítását tartod a legkönnyebben megvalósíthatónak? Melyik számodra a legnehezebb Jézus parancsai közül? Miért lehet Jézus tanítása szilárd alap?</p> <p>Kapcsolódó feladat: Munkafüzet 1-4. feladat</p> <p>2. Aranymondás: <i>„Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.”</i> (Mt 7,21)</p> <p>3. Énekjavaslat: „Ki Istenének átad mindent...” RÉ 274. d. „Kérünk, sziklánk, te légy a hitben...”</p>	Munkafüzet
Munkáltatás	Élménypedagógiai játék (ld. egyéb ötletek)	
Házi feladat	Bibliai ház makett készítés (akár közösen is elvégezhető az órán)	

TOVÁBBI ÖTLETEK

Film:

<https://www.youtube.com/watch?v=8b0qmB11OSg>

<https://www.youtube.com/watch?v=IJKqBV83Y30> (A példázat 7 perc 20 mp-nél kezdődik.)

KÉPELEMZÉSI ÉS SZÖVEGELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET

Tankönyv: 63-64. oldal

A képen látható: Illusztrációk: mai ház rajza, Jézus korabeli ház és a pisa-i ferde torony rajza

A szöveg: Ha a legfontosabb kimarad

A kősziklára és a homokra épített ház ok-okozati összefüggéseinek a feltárása, és szimbolika magyarázata.

Instrukció a képolfvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

1. Képolfvasási javaslat:

Figyeljétek meg az épületek rajzait!

- Milyen alapozást végeztek a Jézus korabeli épületen? Miért?

- Miért dől a pisa-i ferde torony? Hol található? Láttad már? Mit tesznek annak érdekében, hogy ne dőljön tovább? Miért?

2. Szövegelemzés

- Hová építette a bölcs ember a házát? Miért oda?
- Miért ment tönkre a bolond ember háza a viharban?
- Mit jelképez a kőszikla? Mit jelent ez a számokra?

BESZÉLGETÉSPONTOK AZ ARANYMONDÁSHOZ

„Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát”

- Mit jelent a mennyei Atya akarata szerinti cselekvés?
- Mi a jutalma annak, ha valaki Isten szerint viselkedik?

EGYÉB ÖTLETEK

1. Drámajáték a motivációhoz

A teremben lévő tanszerekből (könyv, tolltartó, füzet, stb.) próbáljunk közösen minél magasabb tornyot építeni, először a padlón vagy egy stabil asztalon. Milyen magasat sikerült? Ha kész van, próbáljuk ugyanezt vagy egy hasonló tornyot felépíteni egy másik alapra: egy székre vagy más alkalmas kemény falapra, amit ketten vagy négyen a levegőben tartanak, lehetőleg mozdulatlanul. Sikerül-e felépíteni ugyanolyan magasra a tornyot? Ha igen, nehezebb volt-e? Ha idő előtt ledől, miért dőlt le?

2. Fantáziajáték:

Ha a legfontosabb hiányzik. (focirajongók számára, akár a labda is elveszhet)

Készítsetek rajzot egy képzeletbeli focimeccsről, ahol mindenki elhagyott valami fontosat (bíró a sípját, a játékosok a cipőt, a kapus a kesztyűt, a parkjelző a zászlót stb.)

Élő közvetítés: Itt vagyunk a Puskás stadionban, a rég várt FTC-Loki mérkőzésen. A Játék hamarosan kezdődik. Felsorakoznak a játékosok, a bíró magához inti a két csapatkapitányt. De nocsak, egy kis zavart látni a játékosokon. Ki a csapatkapitány? Senkin nem látni a kapitány szalagot. Kis huzavona után ketten odalépnek a bíróhoz. Az a zsebébe nyúl, hogy feldobja a pénzermét. De mintha egy kicsit hosszabban keresgélne a kellelénél. Ilyet még nem láttam. Nincs meg a pénz! A közönség füttyül, a játékosok türelmetlenül topognak. A bíró kiforgatta a zsebeit. Sehol semmi. Nem hiszek a szememnek két fűszálat tép le. Aki a rövidebbet húzza, az választhat térfelet vagy kezdőrúgást. Ilyet még nem látott a stadion, de végre a csapatkapitányok választottak Kezd a Loki. Mindenki várja a sípszót. Ez elképesztő! Nincs meg a síp! Mi lesz ebből? Kérdem én? stb...

3. Activity:

Elvesztettem valamit.

Egy gyerek mutogasson el egy foglalkozást. Ha a csoport kitalálta kicsoda ő, jön a feladat második fele. El kell mutogatnia azt foglalkozásához nélkülözhetetlen tárgyat, amit elvesztett.

(Pl. bűvár- elvesztet tárgy oxigénpalack, lelkész-Biblia, kőműves-függőőn, orvos-fonendoszkóp, cipész-ár, kertész –metszőolló, lovász-kantár stb.)

4. Élménypedagógiai játék:

Játék célja: A gyerekek tapasztalják meg a házépítés menetét és ez által értsék meg jobban a példázatot.

Kellékek: különböző „építési” anyagok pl.: kisebb-nagyobb kövek, papírlapok, hungarocell lapok, újságpapír, cellux, ollók, szívószálak, gyufaszálak/ fa pálcikák... stb. (vagy az udvaron/erdőben: kövek, faágak, moha, levél, fű), tervezéshez: papírlapok, tollak

Feladat: Kiscsoportban egy „ház” építése a megadott alapanyagokból. A rendelkezésre álló idő: tervezésre 10 perc, kivitelezésre 5 perc. A házak „állóképességét” az osztálytársak fogják tesztelni.

1. Az óra előtt készítsük elő az építési anyagokat egy asztalra és terítsük le egy nagy lepedővel.

2. Osszuk a gyerekeket 4-6 fős kis csoportokba.

3. Magyarazzuk el a feladatot: „Minden csoportnak 15 perc áll a rendelkezésére, hogy felépítsen ezekből az anyagokból egy házat. Minden alapanyagféléből fel kell valamennyit használni a ház építéséhez. (Így elkerülhető például, hogy az egyik csoport elvigye az összes követ). 10 perctek lesz először arra, hogy megtervezzék a házat. Ehhez minden csoport kap egy papírt és tollat. A tervezés ideje alatt nem nyúlhatnak az eszközökhöz. Jelezni fogom, amint lejárt a 10 perc. Utána 5 perctek lesz arra, hogy felépítsék a házat. Ennek az idejét is mérni fogom. A kivitelezés után, minden csoport bemutathatja a házat, és a többi csoport leteszteli egy próbával, hogy mennyire lett stabil az épület.”

4. Mutassuk meg a rendelkezésre álló anyagokat.

5. Indítsuk el és zárjuk le egyértelműen a 10 perces tervezési és az 5 perces kivitelezési időt!

6. A bemutatók egymás után következzenek. A csoportok legfeljebb 3-3 mondatot mondjanak. Ha van rá lehetőségünk, akkor készítünk csoportképet a házokról és a készítőkről.

7. A szél próba: Azok, akik nem voltak építők az adott háznak, állják körbe a házat és fújjanak rá. (imitálják a szelet). Ha nem borul fel a ház, akkor következzen a második próba!

8. A földrengés próba: Azok, akik nem voltak építők az adott háznak, állják körbe a házat és: a) teljes erővel dübörögjenek a lábaikkal vagy; b) kezeikkel tapsoljanak a padon. Ha nem borul fel a ház, akkor alapos házat épített a csoport!

Kérdések a játék után:

- Melyik ház volt a legstabilabb/legingoványosabb? Miért?
- Nehéz volt stabil házat építeni?
- Mit kellett figyelembe venni a tervezés alatt?
- Mit csinálnál másképpen legközelebb?
- Szerinted melyik a legfontosabb szempont, amit figyelembe kell venni egy ház építésénél?

TRANSZFER: Ha a fiatalok megtapasztalják, hogy milyen elemi összefüggés van az építési anyagok és a ház minősége között, akkor jobban megértik Jézus példázatát. Érdemes a gyakorlat után átvitt értelemben is beszélgetni a „házzal” és azt, ami a „lelki házat” alkotja (Lélek gyümölcsei).

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református énekeskönyv: 392. dics.1. verse: Az egyháznak a Jézus a fundamentuma...

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 91. 1.5. verse: Győzhetetlen én köszálam... (+RÉ)

Berkesi Sándor: Az Úrnak zengjen az ének: 132. Kérünk, sziklánk te légy a hitben...

